

Motivation

En del elever kan ha svårt att känna motivation för skolan och skolarbete. Som pedagog kan detta vara frustrerande och kännas hopplöst.

Motivation är ingenting man HAR eller ÄR som person utan den skapas om förutsättningarna är de rätta. Att väcka elevernas nyfikenhet är en god start för ökad motivation. Ställ öppna frågor och ge eleverna tid att tänka, inspirera med ljud, ljus och bilder. Ta in ett annorlunda föremål i klassrummet eller börja lektionen med ett experiment.

Motivationen styrs både av inre och yttre faktorer såsom möjlighet till självständighet, delaktighet, att se och uppleva att man är i utveckling och att veta varför man gör något. Motivation kan beskrivas som en process där individen jämför vikten av att anstränga sig för att klara en uppgift/uppå ett mål mot vikten av att framgångsrikt slutföra uppgiften/nå målet. Den påverkas också av elevens egna och andras uppfattningar om färdigheter och kunskaper samt av den egna rädslan att uppfattas som "dålig" och okunnig.

Motivationen kan öka genom att

- elevens nyfikenhet är väckt
- elev och pedagog har en god relation
- eleven förstår syftet med uppgiften och vad som förväntas
- eleven förstår HUR uppgiften ska utföras
- eleven ges goda möjligheter att lyckas i genomförandet
- eleven känner delaktighet i det gemensamma lärandet
- eleven ges bekräftelse och återkoppling under aktiviteten
- elev som lätt når målen får utmaningar

Det är lika viktigt att veta varför man ska göra något som att få återkoppling. Tydliga och konkreta mål som är möjliga att uppnå ökar motivationen. Man kan med fördel försöka visualisera målen via en sammanhangskarta eller måltrappa. Om aktiviteten avslutas på ett tillfredställande sätt, kan en känsla av kontroll och mening uppstå. Att vara delaktig, kunna påverka och hantera uppgiften ökar motivationen. För att behålla motivationen måste eleven ges ändamålsenliga tillfällen att visa sina kunskaper.

Upplevelsen av att kunna bidra, bli lyssnad till och känna sig kompetent är viktigt för att vara motiverad för en uppgift. Motgång och misslyckanden eller om lärandet är för svårt eller för lätt resulterar ofta i ett sänkt självförtroende och bristande motivation.

Läs mer:

M Haake & A Gultz *Det outhärliga klassrummet: en framställning på kognitionsvetenskaplig grund*, Natur & Kultur, 2024

Caroline Sims (red) *Särskild begåvning i praktik och forskning*, Studentlitteratur, 2023

Helena Wallberg *Lektionsdesign i praktiken: före, under och efter lektionen* Gothia Fortbildning, 2023

Åsa Hirsh *Relationellt ledarskap i klassrummet- så skapas magi*, Natur & Kultur, 2020

Skolverket [Motivation en viktig nyckel till elevers skolframgång](#), uppdaterad sida 2020